

Megjelenik hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10	frt.	o.	6.
Félévre	5	"	50	kr.
Évnyegyedre	3	"	"	"
Egy órára	1	"	"	"

Szerkesztői szállás:

belső fordulóca 122. szám.

Kiadó hivatal:

központosa Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollseile 22.) Haasensteint és Voglornót (Neuer-Markt 11 szám.)

Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyilvtéri cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csatolandók. Előzetes a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“

1870. oct. — dec. évfolyamára.

Hogy t. olvasóink a nagy fontosságú harci eseményekről rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről eredeti távsürgönyöket közlendünk. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki. A más lapok által hozott táviratokat a „Legujabb“ rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny“ rendkívüli mellékleteként, a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomatban hordatjuk szét.

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

octob.—decemberi évfolyamra 3 frt., egy órára 1 frt. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésbe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az „országos honvédegyesület“ 476-ik számú aláírási íve szerkesztőségünk-nél van letéve; aláírásokat, adakozásokat elfogadunk f. october hó végéig. E szent ügyet a lelkes honleányok és hazafiak figyelmébe ajánlja a „K. Közlöny“ szerkesztősége.

A Királyföld egyetemének összehívásáról.

Δ Azon alkalomból, hogy a királyföldi székek, vidékek és városok képviselői — az egyetem Segesvár kivételével — meg lettek választva, a magyar kormány által kibocsátott id. státuták értelmében s azok alapján meg is alakultak, — a „Sieb. Blät.“ a királyföldi egyetem össze hívását sürgeti. Időközben a következőket sorolja elő: mert számos közgazdasági ügy várja az egyetem intézkedéseit, s a népnevelés érdekében is kezdeményeztetek már régebben oly dolgok, melyeknek gyakorlati keresztülvitelére az egyetem végleges határozata szükséges; azonban főleg azért kell az egyetemet összehívni, hogy véleményét adhasson a Királyföld számára elvbén engedélyezett külön municipalis törvényjavaslat tárgyában. A „Sieb. Blät.“ szerint valamennyi párt óhajtja a municipalis szerkezet végleges szervezését.

Az ifjú szászok lapja nem tudja, mily módon fogja a magyar kormány e felett az egyetem véleményét bekérni; de nem kéli, hogy e tárgyban „a Királyföld lakosait meg kell hallgatni“, a törvény ezt rendeli. Azt, hogy az egyes székek képviselőitől kérjen véleményt, nem tartaná sem gyakorlatinak, sem tapintatosnak: gyakorlatinak nem azért, mivel ez huzás-halasztásra, a nemzet kebelében „a surlódások ismétlésére“ adna alkalmat, azon nézet lévén a népesség nagy többségénél uralkodó, hogy a törvény által megjelölt kihallgató „illetők“ alatt csak az egyetemet lehet és kell érteni; e testületnek mellőzése újabb tiltakozásokra nyitna utat, bár az oppositio mind inkább elszenderültnek látszik, a „S. Bl.“ előtt. Ezért úgy a fundus regius, mint a kormány érdekében óhajtja, hogy a „megyei törvény“ behozatala a szász kerületekben, illetőleg a szász viszonyokhoz alkalmazása tárgyában, első sorban és csupán a szász egyetem kérelmezésük meg.

A „Sieb. Blät.“ reméli, hogy ez így fog történni; ámde ha „a kormány a szász nemzet és a Királyföld többi lakosainak jogérzetét annyira tiszteletben tartandja, akkor az egyetemi követelések kellend igazolni a kormány eme bizalmát és loyális, szigorúan törvényes magatartással bobizonyítani azt, hogy az uszítgatás, a magyarellenesség izgatás, a mindenáron ellenékeskedés napjai valahára véget értek, hogy mi (t. i. a szászok) őszintén és örömet azon vagyunk, mint a szabad Magyarország polgárai foglalni el egyenjogú helyzetünket a többi nemzetiségekkel egyformán, s készek vagyunk komolyan, ár szerény tehetségünk szerint, közreműködni ösz-

bazánk, a szeretett Magyarország jóllétének, felvirágoztatásának, fényének előmozdítására.

Nézetünk szerint a királyföldi egyetem összehívását a magyar kormány bizonyonyal nem fogja ok nélkül elhalasztani, a minthogy a „Sieb. Blät.“ által felhozott indokok mindenesetre méltánylandók. Nagy meglepéssel vesszük tudomásul az ifjú szászok lapjának azon kijelentését, hogy különösen a municipalis szervezkedés tárgyában „a Királyföld lakosait“ kell meghallgatni; mi ebben annak garantíáját pillantjuk meg, hogy az ismét egybeülendő egyetem az eddigiekől nemcsak külalakjára, de belintentionra és aspiratioira nézve is különbözni fog; mert csak ez úton lehet majd elérni a „surlódások ismétlésé“nek kiküszöbölését, úgy azt is, hogy ne kerüljön a dolog „újabb tiltakozásokra.“ Hogy a megyetörvényjavaslatot szükséges a királyföldi sajátos viszonyokhoz alkalmazni, ez kétséget sem szenved; ugy az sem, hogy a magyar kormány a törvény szerint járand el, s parlamentünk tiszteletben tartandja „a szász nemzetiség és a Királyföld többi lakosainak jogérzetét“; így aztán a maga idejében összedülő egyetemen lesz a sor megérteni a „Sieb. Blät.“ cikkének utolsó passzusát, s tanúsítani a közreműködésre való készséget, hogy „mint Magyarország polgárai“ mielőbb a dolgok új rendjének alapján is elfoglalhassák a többi nemzetiségekkel egyforma, egyenjogú helyzetüket, melyre ép a magyar kormány idegi. szabályzata nyitott utat az új képviselőkben, s megemlékezve a 700 dos együttélő áldásaira, együtt munkálhassunk Magyarország jóllétének, felvirágoztatásáért.

A katolikusok autonomicus congressusa.

+ A katolikusok autonomiájának rendezése régóta érzett és fennhangon vallott égető szükség. Mióta az államvallás látszólagos előjogát szerencsésen eltörölte a választásfelekezeti egyenlőséget, egyenjogúságot megállapító törvény, nem találkozott, nem találkozhattott köztünk, katolikusok közt olyan felvilágosult egyházi vagy világi férfi, ki az autonomia feladatának fontosságát, a kérdés megoldásának sürgetős voltát el ne ismerte volna. Hanem azért mégis hosszas küzdelembe került, míg az autonomicus gyűlés választási szabályai meg lőnek alkotva, s a fejedelmi jóváhagyás után, ezek alapján és értelmében országsszerte véghez mehetett a képviselők megválasztása.

Azt hittük, hogy már túl vagyunk a kezdet nehézségein és napról napra vártuk a congressus megnyitását. De közbe jött a csalatkozhatlansággal bibelődő egyetemes zsinat, hová országunk kath. főpapjai is elutaztak, s az autonomicus gyűlés összehívása, bár indokolatlanul hátrébe szorult.

Az infallibilis meg lett szavazva, a Rómába jártak haza érkeztek, hanem azért mély hallgatás és csend vala e téren; többen zörgettek, de azért nem nyitított meg nekik — az autonomia csarnoka.

Végre, valahára ez ügyben is jobbra fordultak a dolgok. Hercegprimásunk f. hó 26-ra tüzte ki a Buda-Pesten tartandó kath. szervező gyűlés megnyitását; elismervén azt, hogy a képviselő választások a maga rendjén mentek véghez országsszerte, s hogy a katolikusok „feszült várakozása a célba vett szervezés munkájának mielőbbi megindítását sürgeti.“

Pár hét múlva együtt lesznek azon férfiak, kiknek feladata lesz a katolikus autonomia sarkköveit letenni.

A nagy gyűlés néhány napját, a képviselők igazolásán kívül, a másod-elnök és jegyzők megválasztása veendő igénybe; azután mindenekelőtt a képviselők napidíját kellend meghatározni, mert csak így lehetőséges, hogy sok tehetségű képviselő Pesten az autonomicus congressus ülésében részt vehessen, miután nem áll mindnyája távol rokonságban a Croesusokkal.

E kebli ügyek elintézésével előtérbe nyomul a congressus tulajdonképi feladata, a teendő fontos része, a gyakorlati egymásután megállapítása, az irány kijelölése.

Minél fontosabb és complicáltabb valamely ügy, annál kevésbé képzelhető, hogy annak részleteit egy nagy-számú tagokból álló gyűlés tanácskozásaiiban lehessen, elő-

leges munkálatok nélkül megvitatni, formulázni; de ép oly kevésbé lehetséges az, hogy a bizottmányok bizonyos irányelvek kitűzése nélkül megállható tervezeteket készíthessenek; mert vajmi gyakran megtörténhetnek, hogy ezekben a kisebbség nézetei vétetnének alapul, s így a helyett, hogy a dolog előbbre menne, rákszerűleg haladna, ily úton pedig az autonomia ügye már eléggé hosszas ideig sántikált. Ha tehát az autonomicus congressus nem akar szándékosan idővesztegetve dolgozni, előbb magában a nagygyűlésben kell megállapodnia mindazon alapelvekre nézve, a melyek a kathol. autonomia szerkezetének mintegy alapszlopait kell hogy képezze, s csak, miután ez által szintugy kezébe adva lesz a választmányoknak a keret, melybe a részleteket bele illeszszék — oszolhat szét a munkálatok elkészülteig.

Mennyi időt veendő igénybe az autonomia alapelveinek megvitatása, miután különösen az egyházi és papi javak kérdését s az egyházi lelképásztörök megválasztásának módját illetően sok eltérő nézet fog egymással birkózni, de másfelől az országgyűlés megnyitásával, a tagok egy része képviselő lévén, ezek országos elfoglaltatása se fogja a huzamos tanácskozásokat megengedni — ezt alig lehetne ma még hozzávetőleg is meghatározni.

Valóban nagy buzgalomra és törhetlen szorgalom és kitartásra leendő szükség, hogy az oly sokáig halogatott ügy valahára lendületet nyerjen, s a magyar katolikus egyház az emberi méltóságon s ebből kifolyó közszabadságon alapuló önkormányzati jogát, a testvér protestans vallásfelekezethez hasonló szabadsággal gyakorolhassa.

Az autonomia a semmit rólunk, nélkülünk elv alkalmazása az egyházi téren. Ebből kifolyólag, a papságnak egyáltalában, de a világi híveknek is befolyással kell bírni a hierarchicus rangfokozatok betöltésénél; az egyházi vagyont magának az egyháznak kellend ezután kezelni; az egyház alatt pedig mai napság nemcsak a főpapság, hanem az alsó papság, sőt a világi hívek egyeteme is értendő; ugyan az összes katolikus felekezetnek gondjait ki kell terjeszteni a felekezeti iskolák fölé is, nemcsak az öt megillető jognál fogva, hanem azért is, mert csak ez úton remélhető a szükséges és üdvös tanügyi reformok keresztülvitele; végül, a többek közt, szemügyre veendő az alpapság és néptanítók állapota, mely jelenleg minden bírálaton alól áll, s így ép a népnevelés, korunk e legfontosabb és leghatalmasabb tényezője szempontjából és érdekében rendezése, illetőleg a segélyezés továbbra nem halasztható.

Valóban, ha a kathol. auton. congressus feladatainak csak úgy futólagos szemlét tartunk is, önként kiviláglík, mekkora kár a több hónapi halogatás; e részben igazán azon elvet kell vala alkalmazni: a mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. De ha a mult hibáit többé helyre nem is hozhatjuk, legalább a jelen bajait kell szilárd kézzel elhárítani, orvosolni különösen azoknak, kik befolyások és tekintélyöknél fogva a vezérségre, az irányadásra lesznek hivatva.

Ne lépjen az autonomicus nagy gyűlés a sok beszéd terére, hanem a kellő munka-beosztás mellett hasson oda, hogy az alapelvek a kor kívánalmainak megfelelően gyorsan megállapíttatva, a választmányok mielőbb hozzá láthassanak a munkához; továbbá, hogy a halogatás ne kaphasson újabb lábra, czélszerű lenne a részletek kidolgozására, s a nagygyűlés ismétli összeüléseire a határidőt eleve meghatározni, kitűzni.

Végül, ha az időpazarlás vágya jelentkeznék a küszöbön álló nagygyűlésben, emlékeztessenek az illetők a primás egybehívójának azon szavaira, hogy a „katolikusok feszült várakozása sürgeti a szervezés munkájának megindítását;“ ez irányban pedig a szavak vajmi keveset lendíthetnek; és ha valaki a csalatkozhatlanságról is akarna szólni, feleletül azt adhatná a nagygyűlés, hogy a csalatkozhatlanságról, a mely e földön nem létezik — hallgassunk.

Lajthán-tuli állapotok.

A lajthántuli parlamentarizmus életben szünet állott be. Annál élénkebb a mozgalom, mely a cseh választó körökben fejlődik. A csehek minden törekvést arra fognak központosítani, hogy az alkotmánypárt minél csekélyebb számban lépjen a küzdőterre. Ennek alkalmából a bécsi „Presse“ inti a német osztrákokat, hogy a négyheti időhatárt ne engedjék használatlanul eltelni. A lefolyt évtizedre vetve visszapillantást, több analog esetet idéz, melyekben a követek ily szünetek alatt — a helyett, hogy a közlegő válság ellenében activ állást foglaltak, pártértekezletekből, választóikkal való élénk eszmecserekből új erőt merítettek volna — a kezdeményezést az ellenpártnak engedték át s azzal elégedtek meg, hogy ott, hol ellentállás lett volna feladatuk, jereimádákát hangoztatták a végül ártatlanságban mosák kezeiket.

Igazan van a „Presse“ nek; nélkülözök Bécsben s egyáltalán a Lajthántul, alkotmánypárti körökben, az erély azon fokát, mely a parlamentarizmus életnek és sikeres működésnek alapfeltétele.

Az alkotmánypárt többsége ugyan biztosítottnak látszik, de biztosított csak az első debatre, s azért a csehországi nagybirtokosok, hol a kormány adandó bizalmatlansági szavazatról lesz szó, igen könnyen a jobboldallal szavazhatnak, s így oly elemet képeznek, mely a pártot compact majoritássá még nem teszi.

E veszély elhárítására vezetett egyetlen expediciens a lengyelek kibékítése, mire a Rechbauer-féle resolutio szolgáltatna elfogadható alapot.

A prágai félhivatalos „Abendblatt“ kijelenti, hogy a kormány a cseh Landtagot kibékülési tekintetből napolta el s nem osztotta fel, s reméli, hogy kiegyezés jó létre. C. Martinicz gróf Bécsbe utazott, hogy a ministeriummal a válasz felírat tárgyában alkudozók.

Thun Zaigmond gróf Bécsből visszatért. Meghívására a morva helytartói állomás betöltésével függ össze. Thun feltétlenül el nem fogadta az ajánlatot, de az országos bizottság elnökségét megtartja, miután Nostitz gróf s Aberst landmarschall az ügyek átvételét megtagadta.

Dupanloup egy levele.

Ez cím alatt: „Az orléáni püspök levele egy politikai férfinak“ — Dupanloup ékes elmélkedésbe bocsátkozik Franciaország balsorsára vonatkozólag; mi a következőkben adjuk azokat, mert azok egyrészt oly természetűek, hogy képesek valóban komoly elmélkedésekre bírni az embert másrészt pedig képesek bizalmat kelteni a jövő iránt:

1870. szeptember havában.

Gróf ur! Ön arra emlékeztet, miként épen egy hónapja van, hogy a háború kitört, s hogy én kötelességemnek hittem fegyvereink győzelmével szavamat hallatni, hogy kifejezést adtam amaz iszonynak, melyet a háború iránt éreztem, és hogy, fájdalom! azon bizalomról szóltam, melyek minden előrelátást csúfít tettek, törött lélekkel vagyok, Ön e tekintetben nem téved. Igen, egész valóm sir Franciaország megaláztatása, annak fájdalma felett.

Egy hónapja épen, hogy megátkoztam a háborút; ma ezerszerte jobban megátkozom, látván a sok iszonyt, melyet szemünk elé hoz; megátkozom azt a megsértett ég, a vérző föld, az emberi testvériség nevében, mely lábball tiportatik! de ne higgye, hogy a kijátszott bizalom s az ért csapások elvették bizalmamat. Nem, én megemlékszem Krisztus urunk szavairól: „Csatákról s harci zajról fogtok hallani, de az ne vegye el bátorságotokat!“ Bátorság tehát, remény, bizalom az istenben, s viseljük magunkat méltósággal a haza s nagy megpróbáltatása napjaiban!

Valójában csak a jelenlegiekhez hasonló veszélyek perceiben éreztük, mennyire szeretjük a hazát! Minden szeretet, mit önmagunk, mit családunk, mit barátaink iránt érzünk, befoglalatik e nagy szeretetben. A haza magában egyesíti az égi s földi dolgokat, azaz magában egyesíti a családi tüzhely, az oltár szentélyét, atyáink síremlékeit, az igazságot, a földi javakat, a becsületet, s az élet biztonságát. Azt mondták volt, és ez igaz, hogy a haza valódi anyánk. Szeressük ezt jobban, mint megszorított édes anyánkat; legyen Franciaország azon mértékben drágább előttünk, a mely mértékben a szerencsétlenség érte, s nyiljék meg szemünk, hogy lássunk, merre jönnék a veszélyek.

Az ég egyenlőn sújt és könyörtül rajtnak. A jelen pillanatban haragja egész teljében lobog felettünk. Fogadjuk azt megadással. Ön, gróf ur, jól

tudja, hogy mi kereszténynek nem félünk e szavak-
tól, azok ismertek előttünk, s hogy egymondjam,
mi jobban szeretjük a csapások idejét a botrány
perceinél. Ha némely hibák sohasem lennének
megbűntetve, nem léteznék isten; ha tehát megbün-
tetettek, jele, hogy van egy isten az égben.

Mindazonáltal, a mint én nekem írja, ne csüg-
gedjünk el, ne legyünk igazságtalanok! Pírlással
hallottam, mint vetnek egyet-mást Franciaország
szemére, míg a győztes hatalom magasztaltatik.
Távolról sem akarom itt a politikát érteni, vis-
szabozzadnék, ha a legyőzöttekét kellene megsér-
tenem, vagy üdvözölnöm bármely győzöt; de hi-
ven ragaszkodván hazámhoz, soha sem tudnám
megszakni hallani, hogy ellenségeinkben feltalál-
ható minden erény a hogy az egy valódi minta-
nép, mert azok hazájuk nagy megerősítésére az
országot valóóságos fegyvergyárrá és harcztárrá tud-
ták változtatni. Nem, nem, mint egy érdemes ki-
rályné, a jelen porosz király édes anyja mondá:
„Én egy istenben hiszek a nem a nyers erőben:
egyedül az igazság örökkévaló.“ Ne hajoljunk meg
tehát a nyers erő és túlzám előtt, — a vas és
ólm, győztes és pusztító áradata előtt az emberi
testen.

Igaz, hogy a győzelem ittassá teszi az em-
bert, s úgy látszik, hogy a győzelemben oly erő
rejlék, mely az eseményeket is a maga részére hó-
ditja meg. De azért vigyázzanak a győztesek, mert
az emberi dolgok menetében mindig van egy bizo-
nyos pont, melyet az isten saját beavatkozásának
szokott fentartani, s hogy az államok arcuzatát
egy intéssel megváltoztatja s romba dönt minden
emberi számítást. Ugyancsak e században történt,
hogy Franciaországnak is volt egy napja, mely-
ben az túlment a mértéken. És azt meg is kellett
sülnie, minthogy szerencsétlenségének nagysága
hasonló is lett diadalainak nagyságához.

Ha „Franciaország irigyei,“ mint azt haj-
dan Bossuet mondá, ma ismét összetalálkoznak;
ha Európa, keveset törődve a népek testvériségével,
sőt az európai egyensúlyt sem tekintvén, visszau-
tasítaná azon jeles államférfin szavát meghallgatni,
ki arra figyelmeztet, hogy a politikai in-
dók itt a megsértett emberiség javszékélésével
egy, csakhamar saját kárán fogná észrevenni, mily
iga fenyegető, a háboruk mily iszonyatos követ-
kezményei várják azt, s a jövőt előre áruba bo-
csátotta volna.

A mi pedig a győzöt illeti, ha az nem tud-
ja magát szerencséséhez méltónak mutatni, ha az
siket azon hangokra, melyek ezt kiáltják: „Elég
a vér és rom!“ a polgárisult népek átka fogja őt
éni. A tapasztalat mutatja, hogy a gondviselés
„Vae victis“ sokkal inkább található fel a né-
pek történetében mint a barbárok „Vae victis“ e.
S ha élte nem engedi meg, hogy ezt lássa, látni
fogják azt fiait.

Csak az imént beszéltem egy nőről, egy ki-
rálynőről, kinek nevét még mindig tisztelettel em-
litik Európában: Luiza Poroszország királynéjáról.
Ő hazája felett sokkal erősebb, sokkal rombolóbb
vihart látott elvonulni, mint az, mely most minket
ért. Ő látta, miként törtettek meg a porosz fey-

verek Jena alatt, Eylannál, Friedlandban; miként
foglatott el fővárosa; és Poroszország elért azon
ponthoz, hogy kitöröltessék a nemzetek sorából.
Számuztre királyi székéből, országfűtővé lett négy
fiával, kik közül az egyik jelenleg uralkodik. De
nagy lelkét mi sem bírta megörögni. Ő nem hitt
a nyers erőben; ő csak az igazságban
hitt. És szilárd lélekkel itélvén meg a kétségbej-
tő helyzetet, a nyers erő győzelmeire nyugodt és
reményteljes pillantást vetett, melyet a jövő tel-
jesen igazolt.

Én mindig újra és újra olvasom e nemes
hölgy történetét, valamint nemzete történelmét is,
mely akkoriban azon rettenő lángész által annyira
meg volt aláza s mely azóta tartotta függőben
fenyegetését, hogy megboszulja magát. (Vége köv.)

A csatatéréről.

A békehirek, melyek a napokban bocsáttat-
tak világnak, s melyek az iszonyatos harcok kö-
zeli végét helyezik kilátásba, ma nemcsak hogy el-
némutak, hanem inkább fokozott, mondhatni valódi
szendvedélylővé vált harci kedv váltotta fel mindkét
oldalról. Így a „Spener'sche Zeitung“ tényként em-
liti fel, hogy a francia hadsereg romjai, a párisi
polgárőrség s a mozgó-őrség, melyek Párisban van-
nak körülzárva, teljesen azon meggyőződésben
élnek, hogy a németek Páris előtt fogják sirtak
lelni, és cikket a következő szavakkal fejezi be:
„Még nincs itt az ideje, békegondola-
tokkal foglalkozni.“ Franciaország azon
fenyegetésétől, hogy a végletekhez fog nyulni, mit
sem kell tartani egy dicséletes hadseregnek, mely
Franciaország valamennyi szervezett hadesapátait
összeapította. Vagy talán még nem nyultak a pá-
risiak a legvégsőhöz, és van még az örültségnek
magasabb foka is? A megyék soha sem vitték
ennyire, s már eddigelé is meglehetősen kijönnek.
Azok nem fognak egy millió vakmerő katonát
állítani ellentünk, s aztán nem is volna épen oly
nagyon nagy szerencsétlenség, ha még néhány na-
gyobb várost kellene lecsütanunk; a polgárok utó-
végre még halálával is lehetnének ezért.

„E harcot tehát végig kell vívni,
s végig is fogjuk vívni.“

Különben a háboru hosszú tartamára mutat
az is, hogy Franciaországban még csak most kez-
denek valóban megnyitni a segélyforrások zai-
lipjei, s hogy ott a segélyforrások nem apadóban,
de valószággal növekedésben vannak; erről Favre-
nek Crémieuxhez intézett következő levele is ta-
nuskodik: „Kedves barátom! Remélem, hogy ezen
léggolyóra bizott levélke biztosan eljut kezeihez.
Őn abban meg fogja találni barátságunk hajlamát,
reményeinket s óhajásainkat. Itt minden a legjobb-
ban megy. A világ sohasem látott nagyobb látványt,
mint a melyet egy a szabadság által újra született
s házi tüzhelyének védelmére kelt népesség nyújt.
Mi mindnyájan teljes bizalommal viseltetünk, s alig
tarthatjuk vissza a nemzetőrséget, mely kirohana-
sokat kíván tenni. Őn e tudósításokat tudára ad-
hatja a vidékieknek s Európának. Favre“

előszobakat és konyhakat egybevívve — 14,380
szoba s így igen kedvező lakásvizonyt mutat,
mert míg p. o. Bécsben 50, Pesten 29 lélek lakik
egy házban, addig nálunk 8, s egy szobában átlag
csak 2. Emeletes házaik száma igen csekély, a
mennyiben egyemeletes épület 243, kétemeletes
pedig csak 13 van. Középutlet van 134, melyből
13 templom, 26 pedig iskola.

A népességet tekintve: Kolozsvár a magyar
korona területének 80 városa közt a 13 ik, s kül-
lönösen az erdélyi 23 városa közt a 2 ik helyet
foglalja el, miután a jelenlevő népesség száma, a
sorkatonaság- és honvédséggel együtt 26,551, a
sorkatonaság és honvédség kivételével pedig 24,925
lélek. E népességet összehasonlítva az 1857-ivel,
midőn 21,000 lelken felül volt, a szaporodás 1857
óta 17%.

A jogi népesség kiderítése kiváló figyelem-
mel kísértett a közönség részéről, mert tudva
volt, hogy ha a népesség a 20,000-et megüti, a
hűsfogyasztási adóra néz Kolozsvár az I. osztály-
ba léptetik elő. A pontos összeszámlálás után egy
találattot, hogy a helybeliek száma 19,935, az
idegeneké pedig 4891.

Nem tekintetében találtott Kolozsvárt: férfi
12,234 és nő 12,592, mi a nőnem szokott s álta-
lános túlsúlyáról tanuskodik.

Életkor tekintetében Kolozsvár meglehetősen
száma koros embereket mutat fel; mindazáltal köz-
egészségi tekintetben nem állunk ott, a hol kel-
lenc, a mennyiben p. Kolozsvárt elhal évente 1000
ember, mely összeg a rendez halandósági arány
szerint 28,000 lakosnak felel meg. A csupán fo-
gyasztók osztályából 14 éven alóli gyermek van
összesen 7432, 60 éven felüli öreg 1728; tehát a
város összes lakosságának több mint egy harmada
azon osztályhoz tartozik, mely vagy éppen sem-
mit, vagy csak édes keveset termel.

A családi állapotnak, mint a jölt és önál-
lóság egyik legbiztosabb fokmérőjének felderítése,
egyik legfontosb hivataa a népességi statisztika-
nak. E tekintetben városunk kedvező viszonyokat
mutat, a mennyiben a férjesek és nők 33%-kot
tesznek; mi a hazai általános arányt megüti, Aus-

A poroszok mindent megtesznek, hogy Páris
mielőbb és minél hathatósabban ostromolhassák.
Páris előtt nem sokára egy oly tűzserég leend
együtt, melyet a világ, tekintve a készlet sokasá-
gát, a lövegek nagyságát s azok fokozott pusztító
hatását, még eddigelé nem látott egy városostrom-
nál sem. Úgy látszik, hogy a németek Páris bevé-
telétől várják az előzetes békét s azért siettetik
annyira annak előstét. Aztán a kiéhezetés hosszú
munkát adna s a tél, ha Páris előtt érné az ostrom-
romlókat, nagy ember áldozatokat kívánna.

Köln, oct. 8. A Metz alatt fekvő táborból
vett hírek szerint a 7. és 8. hadtestek egy része
a Moselle jobb partjára tétetett át. A poroszok Ba-
zaine f. hó 2 ki kitörése alkalmával felette sokat
vesztettek.

Nancy, oct. 8. Az e hó 5 én Etiválnál és
Raon előtt történt csata a poroszokra nézve ked-
vezőlen volt, de Raont és Etivalt mégis bevették
később a poroszok és megszállva tarták.

Tours, oct. 7. A konstantini praefect jelenti,
hogy az arabok teljesen nyugodtak s így az algiri
hadsereg bizton átszállítható Franciaországba.

Berlin, oct. 8. A fűhadiszállásról jött je-
lentések szerint, a fegyveres bandákkal kihágások
miatt elrendelték, hogy minden departement, mely-
ben ilyesmiféle előfordul, egy millió franc sarcot fog
fizetni. Egyszermind a közügyi hivatalnokok figye-
lmeztettek köteleességeikre.

A „Kölnische Ztg.“-nak f. hó 2-kán Ferriéres-
ből következőket írják:

Mivelhogy semmi kilátás arra, hogy Fran-
ciaországban mielőbb egy oly kormány alakulhat-
na, melylyel a béke iránt bizton lehetne akudozni,
mivelhogy egész Franciaország chaos, és úgy
látszik, még soká akar chaos maradni, — a tábor-
noki törzs, miként jó forrásból értesülünk, azon
komoly tervben állapodott meg, hogy az elfoglalt
francia területet, még Páris bevétele esetében is,
az egész télen át a német sereg által elfoglalva
tartja. A szabálytalan négyezű, illetőleg a Felső-
Rajnátiól egész Baselig és Páristól egész a belga
határig terjedő vonalak 3—400,000 emberből álló
sereg által lesznek fedve. A többi katonaság haza
küldetik. Ezen terv föltételezi azt, hogy Metz még
e hó folytán adja meg magát.

A spanyol köztársaság hadtestét, mely Fran-
ciaország segítségére megyen, Pierrad tábornok
fogja vezetni.

Porosz sűrgönyök Lunnevilleből egy oct. 6 án
végbement ütközetről tesznek jelentést. A francia
sűrgönyök ugyan a csatát Epinalból jelzik. A fran-
cia jelentése a poroszok erejét 8—10,000 re, a po-
roszok jelentése a francziák erejét 14,000 re teszi.
A poroszok azt mondják, hogy ők győztek, s a
francziák Ramber-Villiersbe visszanyomattak. Vesz-
tettek 410 embert és 20 tisztet, mint azt magok
bevallják, mi mindenesetre jelentékeny, — de sze-
rintők a francziák három annyit vesztek. Ez
utóbbiak azonban semmit sem akartak tudni csa-
tavesztésről; szerintők a csata eldöntetlen maradt,
és ők megtartották a posztját. Az egész ütközetben
az a különös, hogy az egész vidéken híre sem volt
a francia katonának. Honnan jöttek ezek ide,

triában ez még kedvezőbb, t. i. 36%. Feltűnőleg
sok az özvegy, t. i. 2009 vagyis 8%, mi a mo-
narchia általános 6%-kát 2%-kkal, tehát nálunk
majd 500-al mulja felül.

Kolozsvárt Erdély minden hitfelekezete képv-
selve van, ugyanis 9813 katolikus, 9359 ev. refor-
matus, 1133 lutheranus, 1058 unitarius, 2078 g-
egyesült, 332 g.-n.-egyesült, 24 anglikán és 994
Mózes-vallásu van. Érdekes összehasonlítást tesz
szerző az egyes vallásfelekezetek aránylagos szá-
porodására néz; így p. 1734-ben egy gör. keleti
sem volt itt, míg most már 332; de különösen a
zsidók mutatnak nagy haladást, ugyanis 1734-ben
még egy sem volt, 1857-ben csak 231, s ma már
994 van.

A nemzetiség szerinti feljegyzést jelen nép-
számlálás mellőzte s így csak azon elfogadható
combinációra szorulunk e tekintetben, melynek se-
gélyével Kövári Kolozsvár nemzetiségeinek számát
kifűrkészi. Ő ugyanis teljes valószínűséggel — kül-
lönösen tekintve, hogy egész Erdélyben majd ki-
vétel nélkül a vallás nemzetiséghez van kötve —
a két görög valláson levőket románoknak, az ev.
lutheranusokat szászoknak s a Mózes-vallásukat
izraelitáknak véve, következő számokat hozza ki:

magyar mintegy	20,265
román „	2,410
német „	1,133
izraelita „	994
angol „	24 van.

Korunk egyik legnagyobb s legszebb jelzsa-
va: népnevelés. E jelszó mindazt magában foglal-
ja, mi a 19 ik század politikai, tudományi, társá-
dalmi törekvéseinek a kiindulási pontot, a biztos
alapot nyújtja, melyen egy szebb jövő megdönt-
heilen szilárdaságu alapzata nyugszik. S így nem
osoda, ha minden nép újabban oly szent buzga-
lommal igyekszik biztos képet szerezeni magának
a stadiumról, melyben népnevelése jelenleg áll, a
tényezőkről, melyek a jövő e nagy munkájánál
közreműködnek, s a teendőkről, melyeket még be-
 kell vezetnie.

Kolozsvár, hol színház, muzeum, négy casino,
jogakademia, 3 fűtanoda, több, a város és pénz-

Longvesből vagy Bezeanconból; vagy talán valam
oldaltámadásról van szó, a metzi ostromlók ellen?

Bazainenek másnap, oct. 7 én történt kiűzése
első operatív, melynek a Noir-Ville felé oct. 1-jén
történt előnyomulás óta komoly ezőlja volt áttörni.
Már azon körülmény, hogy a Mosel mindkét part-
ján folyt a csata egyszerre, azt mutatja, hogy ez-
uttal többet akartak kivívni mint az ellenség egy-
szerti háborgatását. Porosz rézről az első, tizedik,
harmadik hadtestek, valamint a már nagyon meg-
tizedelt Kummer-féle landwehr-hadosztály vettek
rész. Tekintve, hogy a kirohanás éjszak felé tört-
tént, bizonyára csak élelmi szerek beszerzése cé-
luzatotát és pedig Tionvilleből, mely hely gazda-
gon van ellátva élelmi szerekkel.

Vidéki levelezés.

Küküllőmegeye, oct. 4 én. A kormány
hivatalnokait 30—40 évi szolgálatuk után rende-
sen egész fizetéssel nyugalmra teszik, a megyei
tisztviselő nem számítat arra. Fiatalságának leg-
szebb éveit megyéjének, hazájának hű szolgálatá-
ban töltötte, s ha elaggya, testben lélekben meg-
törve, lelép a közélet pályájáról, s családi tűzbe-
lyéhez vonul vissza, tiszta öntudata vet egy fény-
sugárt hazafi becsületben letunt pályájára, s tisz-
telő polgártársai nem adhatnak neki más nyugdijt,
(de a mely neki aranynál mégis drágább) mint a
milyent ne. Küküllőmegeye bizottmánya lelépett fő-
birája mlt. Földváry Ferencz urnak urnak nyugtott.
Álljanak itt a jegyzőkönyv szavai:

183. Főispán ur ő méltósága főbíró Föld-
váry Ferencz urnak hivataláról lemondását
előterjesztvén, egyszermind kiemeli e megyében
folytatott hosszas szolgálata alatt szerzett érdemeit,
s javajelölta hozzá: hogy előadott hivataláról le-
mondása amaz érdemeknek jegyzőkönyvi elismerése
mellett vétessek tudomásul.

„Főispán ur ő méltóságának előterjesztett javas-
lata általános helyesléssel fogadtatván, főbíró Föld-
váry Ferencz urnak hivataláról lemondása
össziinte fájdalommal vétetvén tudomásul, egyszer-
mind e megyében oly sok éveken át tett hasznos
szolgálataival szerzett érdemeinek a legmélyebb
méltánlyással való elismerése jegyzőkönyvileg meg-
örökítettik.“

Azt hiszem, a méltóság megtisztelt nemes férfi
öntudatát nem sértem meg, midőn egy ily szép
nyilvános pályának dicső megfutását megkoszoruzó
megyei határozatot a nyilvánosság elébe hozok.
Tisztelői tartoznak ezzel a nyilvánosságnak is, hogy
lássák a világ: hogy az érdemeket méltánynolni tudó
megye, azt a mit adhat: elismerést egyhangulag
szavaz kiérdemült főbirájának. Közli egyik tisztelője.

UJDONSÁGOK.

(—) Királyné felsége Mária Valéria főher-
cegnővel f. hó közepén egész bizonyossággal Me-
rámba költözik a Tramtansdorff-kastélyba; Gizella
főhercegnő szintén odamegy s a Huszár-féle nyár-
lakban veendi szállását.

intézetek által 8—9 ezer früg dotált népiskola
van, sokak előtt fel fog tűnni a kedvezőtlen arány,
melyet népnevelési tekintetben a népszámlálás fel-
tűtetett. Egyébiránt ennek is megvannak a maga
természetes okai, melynek: a sok család és gyer-
mek, s a négy külváros majdnem kizárólag föld-
mívelő népe, hol majd minden 3-ik felnőtt ember
irástudatlan. Az összes lakosságot véve, az irástu-
dók 51. 8%-kot, az irástudatlanok pedig 41. 2%-
kot mutatnak, mi igen szomorú arány, mikor pl.
Debreczenben a népességnek csak 1/3-da irástudat-
lan, pedig Kolozsvárt nem lakja aránylag több
földmívelő, mint Debreczent. Egyébiránt reméljük,
hogy közoktatási törvényünk újabban felállított
külvárosi népiskoláink s különösen az illetők ügy-
buzgalma meg fogja teremni nemsokára jó gyu-
mölcsöket.

A népszámlálásnak egyik igen érdekes fel-
adata: a foglalkozási viszonyok kiderítése. Szerző
e rovat adatait az 1857-ki számlálás alapján esz-
közölt érdekes összehasonlításokkal, megjegyzé-
sekkel kíséri. E lapok tere azonban nem egedi,
hogy szerző szelleműs reflexióit reproducaljuk,
miért is még csak a munkája végehez csatolt köz-
ségi áttekintés fontosabb tételeit adjuk.

E szerint Kolozsvár 24,826 lakójából van
pap, lelkész 36, közhivatalnok 441, tanító és ta-
nuló 1589, író 7, művész 59, ügyvéd 61, egész-
ségügyi személy 103, föld- és erdőmívelésével fog-
lalkozó 2337, vadász- és halászzal 6, bányá-
szattal 26, építészeti és művészeti iparnál 379,
fém-, kő-, faiparágaknál 972, vegyészeti, élelme-
zési és dobányezikéknél 713, szövő-iparnál 683,
bőr- és papír s egyéb iparnál 1065, nem közvet-
len termelő 438, kereskedelemnél 785, szállítási
vállalatoknál 208, pénz- és hitelintézeteknél 63,
személyes szolgálattevők 2796, bizonyos foglalko-
zás nélküli egyének. Továbbá a 14 éven felüliek
száma 5204, 14 éven alóliaké pedig 6389. Kiemé-
lendőnek találjuk még a hasznos házi állatok szá-
mát közölni, ugyanis van 16 700, őszvér 12, szá-
már 13, szarvasmarha 2460, sertés 1200, juh 21
méhkas 305.

TÁRCZA.

Könyvismertetés.

„Kolozsvár sz. kir. város lakosai és lakásai
az 1869/70-ki népszámlálás szerint.“ Nép-
számlálási bizottsági jelentés, jegyzetekkel ki-
sértte Kövári László, bizottsági elnök.

E címet viseli a fűzet, melyből városunkat,
a királyhágninenni részek központját legérdekes
és tanulságosabb statisztikai oldalról megismerhet-
jük. Érdekesnek és tanulságosnak mondunk; igen,
mert a statistika, a társadalmi tudományoknak
ezen legifjabb ága az, mely daczára a számoknak,
és pedig az ugynevezett száraz számoknak, mégis
mint a mult, jelen és jövő tényezőinek hű tükre,
a legnagyobb érdekelt kell hogy észreveszjen minden-
kiben, ki az embert nemcsak elszigetelt egyénie-
gében, hanem mint egy szerves tagját a csalá-
dnak, községnek, államnak és társadalomnak tekinti;
ki az államot és társadalmat nem úgy fogja fel,
mint pusztá agglomeratumot, hanem, mint organi-
kus egészet, melynek ép úgy megvannak mozgal-
mai és alakulataiban a maga örök érvényű törvé-
nyei, lényilvánulásainak logikai láncolata, mint
az egyének. A statistika, mely a törvényeket lát-
szólóg száraz adataiban adja, fedezi fel az emberi
ismeretnek, s ezáltal a társadalmi tudományok
egyik legtanulságosabbikává, sőt szűkelegesebbikévé
vált.

Kövári Lászlónak ez újabb szorgalom-
mal és szaki merettel összeállított munkájából, mely
a f. évi janár hó 1—15. napján az 1869. III.
t. cikkek folytán eszközölt népszámlálás ered-
ményét tárja szemünk elé, nem tarjuk felesleges-
nek e lapok t. olvasóit néhány érdekesb adattal
megismertetni.

E szerint Kolozsvárt, melynek területe 22,586
holdat és 1270 □ ület tesz, s ebből magára a
városra 1089 hold 618 □ öl esik, 4 piac és 144
utca van 3296 házzal, és ezekben — szobákat,

Gr. Andrassy Gyula miniszterelnök, mint hallani, ma (10.) esti gyorsvonattal érkezik Pestre, néhány napi ott időzése után Terebesre utazik, hogy a csaknem három hónapig tartott, ünfeláldozással járó, fáradságos munka után rövid időre pihenésen. Mint halljuk, több notabilitás, országgyűlési képviselő, pártkülönböztetés nélküli stb. csak megérkezését várja gr. Andrassy-nak, miszerint személyes tisztelgés útján elismerést szavazzanak neki, hogy a válságos idők közepett a közös politikai és diplomáciai ügyekben oly határozott irányban és kitartó eréllyel érvényesít befolyását.

Ugy látszik, pusztában elhangzó szó, mit városunkban a közügyek érdekében emelünk. Közlekedésről felszólaltunk a miatt, hogy a hidutekai járdá bontásánál miért nem járnak el szabály szerint? Mit tettek hát? a helyett, hogy a megbontott járdát elzáratták, másnap még kiszednek innen-onnan néhány követ, hogy nézzék úgy ki, mint valamely vén asszony foga. Aztán abban hagyják a munkát megint. Elzárásról szó sincs. Két hetinél több, hogy bontják azt a járdát. És még sincs elbontva, hanem a kövek furfangos módon megtizedelvék, mintha arra számított a bontó művész, hogy valamely ellenségét törbejejtse, ha arra felé mer este járni. Hát aztán mikor fognak hozzá a helyreigazításhoz? Attól függ, milyen sűrűt lesz, megjön-e tőle jó kedve az illető jó uraknak.

Városunk egyik jeles orvostól érdekes cikket vettünk. Címe: „Charlataneria”, melyben azon roppant mennyiségben elterjedt, s Európába híresztelt gyógyászatok, szépségcsodák, illatszerek s több effélékről szól, tekintettel alkátrészecskékre, vegytani és kórtani hatásukra, nem mellőzve azok következményeit sem. Az érdekes tárczát, a miatt, hogy a bozza szükséges képek még nem készültek el, csak később kezdejük meg, addig is azonban érdekesnek tartjuk néhány sort kivonni a különben terjedelmesebben tárgyalt „Revalésière du Barry” gyógyászatról írottakból. „Revalésière du Barry”, londoni társulat már ezelőtt évekkel ismerték. Akkor más neve volt, most a tapintatos úzér más névre keresztelte emberiségboldogító találmányát. Mert a közönség egyszer már réá unt, a raktár pedig tele volt készlettel. Egyébiránt ártatlan szer. Legalább nem tartalmaz mérgező anyagokat, mint az effélék nagy része. Másfelől azonban az is bizonyos, hogy ahhoz hasonló tápanyagot olcsóbban is lehet átkapni. Legpontosabb analízisem nyomán rá jöttem, hogy a csifran csomagolt szer nem egyéb lencselisztnél. A lencselisztnél valóban sok a tápanyag. Hanem fontja 2 frt 50 kron borzasztó ár! Másfelől sok is rá a költség, mert a mint utánzásá mitottam, az összes európai lapokban külföldi hirdetésekért eddigleg legkevesebb 50,000 frt kiadás lehetett. És így a fogyasztónak a hirdetést is meg kell fizetni.

Szerbowska kisasszony, színházunk tünemény szerződött tagja a mult hétfőn lépett föl először Lizi szerepében. Addig is, míg részletesebben szólanánk róla, megjegyezzük, hogy hangja kellemes, csengő, s mindemellett, hogy még kezdő színésznő, feltűnt iskolája által. Legnagyobb hátránya, hogy a szép alak nem mozog kellőleg szabadon, nincs elég szinpadnyi nyugodtsága. Hanem ezen könnyen legyőzhető akadályok legkevésbé se hangolták le a közönséget, mely többször megtapsolta. Mondhatjuk, hogy szerződöttése nyemény.

A fővárosban e hó 21-én és 23-án tartatik meg az őszi lövészverseny.

A „Hilaria” című kolozsvári dalegylet ez évi ötödik dalestélyét pénteken, 1870 okt. 14-én fogja a város vigadó termében megtartani. A t. cz. tagok felkérteinek, hogy belépti jegyeiket osztótrőkön (13-án) és pénteken (14-én) délután 3-tól 6 óráig a város vigadó termében átvenni sziveskedjenek. Az egylovi bizottmány.

A Kolozsvárt felállítandó honvédeknek javára újabb időben ismét a következő összegek érkeztek bé, melyekért a kerületi parancsnokság részéről az úgy névben ezenel nyilvános köszönet mondatik. Fosztó Károly alkirálybíró úr által gyűjtetett Felvinczen 34 frt. 60 kr. A helybeli királyi biztosi hivatalnok urak közti gyűjtetett 34 frt. 24 kr. Egy Maros Vásárhelyt tartott táncvigalom eredménye 100 frt. 50 kr. bankó, 1 Napoleon és 3 osztrák arany. Erdődy gróf Pálffy Lipót honvédszázados adakozott 100 forintot.

Heckenast Gusztáv könyvküldönál legújabban megjelent könyvek és naptárak:

1. Gróf Bathányi Lajos az első magyar miniszterelnök élete és halála, hiteles kútfőköl és kortársak emlékezéseiből összeállítva. 160 l. Ára 1 frt 20 kr.

2. Az 1870. évi Törvények m. rendeletek gyűjteménye, hiv. adatok után közli Szeniczey Gusztáv. III. köt. II. füzet. Ára 1 frt.

3. Döntvénytár a magy. Curia semmitűszéki és legfőbb ítélőszéki osztályának elvi jelentőségű határozatai. Gyűjtötték Dr. Dárday Sándor és Dr. Gallu József. Második folyam. Ára 2 frt.

4. Kis nemzeti muzeum Magyarország történetére a legrégibb időköl korunkig. Egybeállítva Kunffy Ede. I. és II. köt. Ára 1 frt. Kisfaludy

Sándor válogatott munkái 50 kr. Történelmi adomák és jellemrajzok. Ára 50 kr.

5. A földgömb és egy kis csillagászati földrajz, írta Ballagi Károly. Ára 50 kr.

6. Délvirágok, írta Jókai Mór. Ára 80 kr.

7. A magyar nyelv teljes szótára. Szerkesztette Ballagi Mór. XII. füzet. Ára 50.

8. Papramorgó Péter Prédikációi a magyar nép számára. Ára 40 kr. o. é.

9. Képes mesék gyermekek számára. Ára 40 kr.

István bácsi naptára 50 kr., Protestans képes naptár, szerkeszti Ballagi Mór 50 kr., Falusi gazda naptára 80 kr., Lidérez-naptár 60 kr., Honvéd naptár 60 kr., Népszászó naptára 40 kr., Nemzeti nagy képes naptár 1 frt, Balpárti naptár 50 kr., Első magyar katonai naptár 60 kr., A magyar nép naptára 25 kr., Kis nemzeti képes naptár 16 kr., Magyar családi naptár 60 kr., Határidő naptár 1 frt 20 kr., Neuer illusztrirter Volkskalender 50 kr., Nevezzünk! Uj humorisztikus naptár 40 kr., Kossuth-naptár 40 kr., Papramorgó Barátfülek naptára 50 kr., Scorpio naptára 80 kr., Nők naptára 60 kr.

Lesz-e Kolozsvárnak új vigadó terme? A képviselő testület által a felleveendő kölcsön tárgyában kiküldött bizottság ülésében a többek között ez a kérdés is felmerült. Némelyek azon nézetben voltak, hogy a régi redoute-épületet alakítsák át a mai igényeknek megfelelőleg, míg mások azt hozták föl ellene, hogy az átalakítás roppant költségbe kerül, és még se volna czél szerű, hacsak az egészet földig le nem rombolnák. Ez ismét gazdasági tekintetben hátrányos volna a városra nézve, mi okból jobb lesz egészen újat építeni. Az épület helyiségének a bel-közép- vagy bel-magyarozza végét szemelték ki, mely térség a város tulajdona és így a hely ára is meg lenne gazdálkodva. Mi egyelőre az utóbbi vélemény mellé csatlakozunk, egyébiránt a kérdéshez közelebbről terjedelmesebben is hozzá szólnunk.

A mitrailleurok kezelésének megtanulására hír szerint nov. elején tanfolyam nyitattik, s ide vonatkozó előadásokat minden honvéd kerületben tartanak, és e célra ezen nálunk még ismeretlen feyvergnemből két darabot állítanak fel. A kertületekben állomásozó zászlóaljokból 1 tiszti s 15 férfi az intelligens osztályból fog a tanfolyam tartama alatt az előadásokhoz vezényeltetni. Tavaszig minden zászlóalj el lesz látva egy mitrailleurrel (más hír szerint négygyel).

Román színügy. E hó 4. és 5-én tarták meg Déván a Hodosiu képviselő által összehívott értekezletet egy román színház létesítése ügyében, a magyar kaszinó termében. Első nap a pesti ideiglenes bizottság olvasta fel jelentését a előterjesztés az általa készített alapszabályokat. Ezután Vuleanu (pesti lapszerkesztő) és Hodosiu alkalmi beszédeket tartottak. Este díszes hangverseny volt a színház javára. Másnap az alapszabályokat vitatták meg s véglegesen megalakult a színházi pénzalapot szerző társaság. Az ügy vezetésére egy 7 tagból álló bizottság választott, elnök lett Hodosiu, alelnök Mocsonyi Sándor, pénztárnok Babes, titkárok Vulcanu és Gallu (referens a semmitű szék-nél) tagok Román Sándor és Mihály Péter. A társaság alapitokéje eddig 8000 frt. A gyűlés alatt 14 üdvözlő távirat érkezett. A jövő évi nagygyűlés helyétül Szathmár városát tűzték ki. Az ünnepelet fényes bál zárta be a színház javára, melyben magyarok, románok együtt járták a „háztelgánát.” A társulat székhelye Pest.

A léghajó-posta rendszeresítése. Franciaországban a postaigazgatóság, írja a „Journal Off.” mult hó 27-dikéről, felhatalmazást nyert Franciaország, Algír és a külföld számára szóló rendes leveleinket légi uton leendő szállítására. Az ily módon szállítandó levelek négy grammnál nehezebbek nem lehetnek, s vitelbárók husz centimeban állapított meg, mit előre lefizetni köteles mindenki. Fel van továbbá hatalmazva a postaigazgatóság, hogy magán léghajósok által levelezési leveket is szállíthat; ezek velin papírosból készítvék, s ulyok legfeljebb három gramm, 11 centim. hosszával s 7 c. szélességgel, ezekért szinten előre-fizetendő a vitelbár; mely Franciaország és Algírra nézve 10, a külföldre nézve pedig 20 centime. A kormány fenntartja magának a jogot, hogy oly levelezési leveleket, melyeket az ellenség tartalmuknál fogva hasznára fordítana — visszatart hasson.

A gör. n. egyesültek N. Szebenbe f. hó 13-ra összehívott zsinatának programja követ kezdő Oct. 12-én 10 órakor ünnepléses isteni tisztelet; másnap 9 órakor a belvárosi g. n. e. templomba gyűlnek a congruens tagjai, ez levén a tanácskozás színhelyétül kiszemelve, az együttlétről értekeznek az elnököl éresek új exoját. Az elnök megérkezése után elfoglalják a tagok helyeiket s hozzá látnak az id. osztályok megválasztásához. Elnök éresek megnyitó beszéde után a zsinat megkezd az igazolást, mi végből a tagok az elnökölhöz nyújtják be megbízó leveleiket.

A szusi csatorna szélesítési czéljából a folyó évi aug. 1-je óta még 960,000 köb méter földterületek fognak a folyó év végeig kiemeltetni. E célból 16 kotrógép működik. Egyébaránt a csatorna legnagyobb része már most is elég mély és széles és a hajózás mi akadályokra sem talál.

Balaton vidéki hangok. A Balaton meléköröl írják: Daczára a lecsapolásnak, a Balaton ezen évben nem hogy fogyott volna, hanem oly magasan áll, hogy a beépített szántódi révhöz most 2—300 ölnyire vízben kell menni annak, a ki Tihanyba át akar evezni. A halászati jogot oly ki-méletlenül kezelik, hogy még azon apró halacskaikat is, melyeket ezelőtt visszaeresttetek a vízbe, hátár-nélkül pusztítják. Mire a halászati törvény megszületik, akkor a Balatonban nem lesz hal. — Az egész évtized alatt egy évben sem volt oly kevés vad a hajdan oly vad Balatonmelléken, mint most; egész napokon át járhat a vadász, a nélkül, hogy egy árva fürtjét vagy nyulat látott volna. A rókát csak hagyományból ismerik.

Hirlapstatiska. Ausztriába és Magyarországon 1864 ben 29,036,000 hirlap példányt hordott szét a posta, 1866-ban (a háboru miatt kevesebbet) 28,403,000 példányt, 1868 ban már 34,600,000-et és 1869 ben 52,650,053-at. E számból csak Alsó ausztriára, illetőleg Bécsre 21, Magyarországra 13 $\frac{1}{2}$, Csehországra 7, Galiciára 5, Tirolra, a tengerpartvidékre, Stájerországra, Morvaországra 1—1 millió.

Alfórottak fizetéssel tudatjuk a nagy érdemű közönséggel, hogy e hó 16-án Kolozsvárra érkezünk, hol a tánczitanítást szokott pontosság és renddel f. évi november hava 1-én megkezdjük, leendő tartozkodási helyünk a maga idejében köz-, hírré fog tétetni. Hollender testvérek: László és Márton.

(Necrolog.) Ponori István, neje, gyermekei és minden rokonai nevében fájó szívvel jelentem szerettét fivére Ponori József nyugalmazott pénzügyigazgatósági segédnek, két héti terhes betegség következtében, 1870. october hó 2-án estveli 10 órakor, a halotti szentségeket ajtatos felvétele után, életének 75 ik évében történt gyászos kimúltát. Az állam hű szolgálatában megöszült, tiszta keblű, szilárd jellemű hazafi, forró szerető rokon, és kedélyességével mindenkét megnyerő jó barát, övéinek s számos barátainak szívében felejthetetlen emléket hagyott hátra. A boldogult hült tetemei folyó hó 5-én d. e. 10 órakor Ponoron fognak a rom. cath. anyaszentegyház szertartással mellett az anyaföldnek visszaadatni, az engesztelő áldozatok pedig a hátszegi rom. cath. egyházban folyó hó 10-én d. e. 10 órakor az Ég urának bemutatni, mire minden résztvevők szomorúan meghivatnak. Béke porain, üdv szellemének! Ponor, 1870. october hó 3-án.

(Necrolog.) Toroczko szt.-györgyi ifjabb Thoroczka Sándor, neje Elekes Klára, gyermekeik Ilka, Zeigmond, Lajos, Klára és István, Thoroczka Elek fájdalmas szívvel tudatják szerettét édes atyjok, illetőleg ipa és nagyatyjok, országgyűlési királyi hivatalos, Toroczko-Szt.-Györgyi idősb Thoroczka Sándornak a halottak szentiségének felvétele után 78 éves korában, szélhűdés következtében, jelen év september hó 22-én déltán negyedfél órakor történt halálát. A megboldogultnak hült tetemei september hó 24-én tették örök nyugalomra, ugy e napon tartott meg az engesztelő áldozat az üdvözült lelkeért a helybeli kath. templomban. Toroczko-Szt. György, sept. 25-én 1870.

Legújabb táviratok.

Tours, oct. 9. d. u. 4 órakor. Gambetta ma délből ide érkezett, s azonnal a praefecturára ment, értekezletet tartandó a kormány tagjaival. Az értekezlet másfél óráig folyt. Ez idő alatt a praefectura előtt nagy néptömeg gyűlt egybe, Gambetta után kiáltozva. Erre nagy éljenzés közt megjelent Garibaldi az udvarban, és lelkesülten fogadott néhány szót szólott.

Gambetta, ki ez alatt az erkélyen megjelent, mondá: „Egy haladéktalanul megjelenendő kiáltvány tudára adandja a népnek a kormány utasításait és rendeleteit. Azért jöttem ide, hogy dolgozzak. Nekünk a demonstrációk tekintetében józannak kell lennünk. Engedjenek önök bennünket dolgozni, — csak dolgozni, mert egy percünk sincs vesztegetni való.” Ezen lelkesülte fogadott beszéd után Gambetta ismét elfoglala helyét a kormány tanácskozásában. Garibaldi a toursi nemzetörségnek egy küldöttségét fogadá.

Tours, oct. 9. d. e. Rouenből jelentik oct. 8-ka estéjéről: Gambetta az itteni pályaudvarban — Tourba való elutazása alkalmával — a lakosság által szívelyesen üdvözöltetett. Beszédet tartott, melyet követően szavakkal végzett: „Vagy a győzellelemmel, vagy a halállal kössünk szövetséget.” Gambetta a legterjedtebb meghatalmazással van álltva.

Tours, oct. 9. délből. Garibaldi egészen véletlenül ide érkezett; senifogva lehetetlen volt őt a pályaudvarban fogadni. Egy serezheti hadnagy, ki a pályaudvarban volt, ajánlá magát Garibaldi-nak kísérelül. Mire Garibaldi azt felelé, hogy nem szokott örkisérrettel járni; s hozzátevé, hogy a csatáras ismét fognak találkozni, hogy a francia köztársaság megvédethessék.

Garibaldi erre Genttel és Isamberttel a praefecturára ment, a hol — daczára, hogy nagyon ki volt fáradva — a kormány tagjait és a megyefőnöket fogadá. Mig ez történt, a toursi frank-tiro-

rök zászlóalj megtdá Garibaldi jelenlétét, s őt, valamint a köztársaságot éltetve, a tábornok ablakai előtt vonult el.

Ham, oct. 8. St. Quantinnól a nemzetörség 1200 porost vert vissza, kik Ribement felé húzódtak el.

Marseille, oct. 8. Garibaldi ma reggel 8 órakor útazott el innen. A hatóság által a pályaudvarba kísértetett és a lakosság által éljenzésekkel üdvözöltetett. — Az itteni kikötőben egy amerikai és egy spanyol fregat horgonyoz. Ellenséges támadás esetele az itteni polgár-örség össze fog olvasztatni a nemzetörséggel.

München, oct. 10. Megbízható érteztetés szerint Bajorország, a maga belépését az éjszakai szövetségbe, egy — Bajorországnak a szövetségön kívüli kivételes állását pontosan körvonalozó külön szerződéstől tette függővé.

Bécs, oct. 10. Mint a mai „Tagespresse” hallja, Thiers oda nyilatkozott, hogy Szent-Pétervárot értérsere adták, miszerint Porosz- és Oroszország közt semmiféle compromisum sem létezik, és hogy Lotharingia és Elsass annexióját Oroszország nem tekintené kedvezően. Franciaországra nézve az esélyek egy európai congressus esetében jóval kedvezőbbek lennének, mint az alkudozások csak magával Poroszországgal.

Kalkutta, oct. 8. Lord Napier fölkormányzó egy felhívásban felszólítja a hadsereget, hogy a francia és porosz sebesültek részére történő adakozásokhoz szívesen járuljon hozzá.

New York, oct. 9. Grant elnöknek egy proclamatioja megtiltja a hadviselő hatalmaknak, hogy amerikai kikötőket használjanak hadi készletökökre; azok hadihajóinak csak 24 órai időzést engedvén meg az oitani kikötőkben.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Octob. 6-án: 5% Metaliques 100 frt 56.75. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 66.25. Kamat 56.75. 1860. Kölcsön 91.75. Bankrészevny 711. Hitelintézetí részvény 200 frt 255.50. London 10 ft st. 100 frt. 23 $\frac{1}{4}$ kr 124.55. Ezüst 122.25. Cs. királyi arany 5.96. Napoleondor 20 fran. 9.94.

Földéhermentesítési kötvények: Magyar 77.25. Temesi 76.—. Erdélyi 75.—. Horv.-Slavon 80.—.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Nyílt levél.

Telekkönyvi biztos t. Mártonfi Ignác urhoz.

Egy év és egy nap járt le azon idő óta, a midőn szerencsés lehetett községünknek minden egyes birtokosa usaságot mint kiküldött m. kir. telekkönyvi helyszinelési biztost községünk határa helyszinelésére megnyerhetni.

Mind kiküldetése tárgya, mind személye egyaránt ismeretlen vala községünk birtokossága nagy része előtt. Aggodalom töltte el birtokosaink egy részét, tartván a közelmúltban annyiszor ismételt s mind ez ideig sikerhez aligha vezető, azonban annyi időt felemészítő és pénzáldozatokba került telekkönyvi munkálatok ismételt megújulásától.

Usaságod szives utasítása helyes esmerete mellett, emberességéé alát a már-már lehorgolt kedélyeket felrisszítani, s községünk birtokosaiba az új idők új kívánalmaival elhivatását megértetni s azt megkedveltetni egyaránt teendő legfőbbikének ismert.

Ernyedetlen szorgalma, mindenkit lekötölő előékenysége, nyajassága, a birtokosság minden egysévével követett tappintatos elbánása, működésében a kimertlést nem esmerő lelkiismeretes eljárása mindannyi érdemei, melyek birtokosaink önzéstelen kebleit elismeréssel, méltánylással töltötték és töltik el.

Mint hazánk polgára iránt nem kevésbé elismeréssel tartozunk.

Légyen szabad fáradságos, de lankadságot nem ismerő szorgalmáért, tappintatos elbánásáért, hivatása lelkiismeretes betöltéséért, községünk birtokosai iránt tanusított emberbaráti és honpolgári szeretetéért, önzéstelen odaadásáért, birtokosaink nevében elismerésünket, méltánylatunkat és szives köszönetünket nyilváníthatni.

Isten vezérelje életpályáján, a munkában élvezetet, ünérzetében működésének jutalmát nyerve, s mindenek felett terhes elfoglaltatásai közepette is, ne feledje községünk valamennyi birtokosait, szegényt és gazdagot, a kik usaságodban, a fáradságtalan lelkiismeretes hivatalnokot és a derék honpolgárt egyaránt feledni nem fogják soha.

Magyar Lajos, september 7-én 1870.
Erdélyi Sámuel községi bíró, Demény Károly, gróf Eszterházy István úr megbizottja, Kis Samu, Molnár Sándor bírtokos, Biró József bírtokos, Szász Dániel jegyző, Bárdy Károly bírtokos, Técsy Kálmán bírtokos, Albisi Sámuel m. láposi ref. lelkész.

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Beküldetett. 23

Minden szenvedőknek egészség a delicat Revalesciére du Barry által, a mely gyógyszer és költség nélkül következő betegségeket gyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellszorulást, burutot, emésztéshányt, dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget, aranyért, vízkört, hideglázt, szédülést, vértelulást, fülzúgást, emelygést és hányást még a terhesség

alatt is, húgyfeszít, búskomorságot, sorvadást, eszt, köszvényt, sárgaságot gyógyít. — 72,000 elismerés gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak, áll rendelkezésre, melyekből kívánatra kivonatol ingyen szolgáltatnak. Táplálóból a hús-nál, s úgy felnöttek mint gyermekeknek 50-szer megtakarítja a gyógyszernek árát.

Ujvár, Magyarországon. Több év óta nem volt teljes egészségem, emésztésem mindig zavart vala, gyomorhajokkal s

nyálkassággal kellett küzdenem. E bajoktól meg-szabadított a Revalesciére tizennégy napi haszná-lata s most hivatásomat akadály nélkül folyt-at-hatom.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt 50. 1 fl. 2 frt 50 kr. 2 fl. 4 frt 50 kr. 5 fl. 10 frt — 12 fl. 20 frt — kr. 24 fl. 36 frt — kr.

Revalesciére csokoláde táblákban: 12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48

csé. 4 frt 50 kr. Húst alakban 12 csé. 1 ft 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé. 10 frt — kr. 288 csé. 20 frt — kr. 576 csészére 36 forint.

Kapható Barry du Barry és társa által Béca-ben, Goldschmidgasse 8. Pesten Türknél, Kolozs-vártt Kronstädter Józsefnél, és Binder K. gyógy-szeresznél a Szentháromsághoz, a városi Redoute során. Debreczenben Borsos Ferencznél, és miade-nlitt postai utánvét mellett.

HIVATALOS.

(461) (2-3) Alólirt bizottmány által közhírré tétetik, hogy a cs. kir. hadsereg számára csak oly, kizárólag háti lovak vásároltának meg, melyek 5 évnél nem fiatalabbak és 7 évnél nem idősebbek, s továbbá 14 marok 3 hüvelyknél nem törpebbek és 15 maroknál nem magasabbak.

A 20-ik es. kir. lóvásárló bizottmány. Nro. 1041. (460) (2-2) Es wird hiermit zur Kenntniss gebracht, dass beim Pozoritter Kupferwerke in der Bukowina circa 250 Zentner Kupfer vorzüglicher Qualität zum Verkaufe liegen.

Hirdetmény.

Mintán a Marosújvári m. kir. sóbánya hivatal részére az 1871 évben szükségelt termények és anyagok beszerzése tekintetéből szeptember hó 20-án megtartott árlejtés, a méltóságos m. kir. bánya-erdő és só-ügyi főigazgatóság 7942/623 sz. ma-gos rendelete következtében helyben nem hagyott, egy újabb árlejtés tétetik köz-bírré és pedig 1870 október hó 21-ik napján délutáni 9 órakor fenn-t említett sóbánya hivatal irodájában; a kellekek következők:

A m. kir. sóbánya hivatal Marosújvárt, 1870, október 4-kén.

NEM HIVATALOS.

(458) Csak 15. októberig lehetséges ingyen játszani 3 húzásban 112,500 frt nyereségyr, a herceg szász-meiningeni kormány által biztosított hrczg. szász-meiningeni sorsjegyek

Dr. Pattison csúzvattája azonnal enyhít és gyorsan gyógyít eszt és köszvényt, minden alakban, u. m. arcz-, mell-, torok- és fogfájást, fő-, kéz- és térd- köszvényt, inrángatást, hát- és ágyék fájdalmat. Egész nyálkával 70. fél nyálkával 40 kron kapható: Kolozsvártt ENGEL J. JÓZSEF gyógyszeresznél.

Guggenberger Pál

Norenbergi-diszraktárában, Kolozsvártt, (főtér) kaphatók a következő őszi- és téli-idényre mincennemű és nagyságú: női-, férfi- és gyermek-lábbelik, bőr, posztó, bársony és filzből, kettős talpa szeges-topánok, nők- és gyermekek számára; továbbá: részroffal ellátott téli lábbelik, vikszos-, bornyu- és muszkalack-bőrből férfiak részére, a legnagyobb választásban és jutányos árákért.

Uj női pipere és divat-raktár.

Hirschfeld Eliza-féle hiteles női pipere és divatraktárt átvettem, s azt octo-ber 18-án egészen ujonnan felszerelve megnyitom.

DITMAR R. lámpa- és ércz-áruk-gyára Bécsben

Új és kiténően szerkesztett Dítmar szabadalmazott-körben-egői, Jupiter-égők lapos bélével, Argandláng előállítására.

M.-Vásárhelyt székelő gőz-cséplő-gép társulatot

alakitottunk és hogy egyelőre, 2 ujonnan felszerelt gőz-cséplő-gépet a t. cz. kö-zönség rendelkezése alá bocsátunk, melyek egyike, Kolozsvárról veszi indulópontját, a honnét idáig, sorrend szerint folytatandja működését; míg másika itt kezdődleg Szászrégen-felé és így tovább a kívánalmakhoz képest veendi útját.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket levél általi uton gyógyít a nehezkor valódi orvosa Dr. Killisch O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigél 100-nál több nyavalyatörést gyóg.ított meg.

Eladóház. Kolozsvártt az óvárbán lévő 64 szo-bából, 15 pinczéből, pinczékkel, s 4 sze-kérszínből álló, 241 számm három utczára rugó kétémeletes ház örökön eladó, akár a jövő 1871-ik év április 24-től kezdve a több évre bérbe kiadó. A feltételek felelt-értékezhetheti Kolozsvártt, bel hűtőházban 293 számm háznál lakó tulajdonossal.

Eladóház. (10-20) A szerzemények vidámak, vonzó-k-sal, mindegyik technikailag nehezűség nélkül, úgy hogy azok csak valamennyire előhaladt tanulók is járhatják s ked-ves változékonyt találhatnak benne, míg azok meginteknél régi kellemes órák emléket keltek. Ezeket mondja Krebs Károly szász kir. udvari karmes-ter a három kiadó kerengőjén: „Früh-lingserreigen, Lammer's Gynädol, „Bun-schenitzsche, Schindorf's Jánosol, „Ju-gendtränne, (dijzolt szerzemény, Hüb-ner-Trams 0-tol. — Egy mű (4 v) ara csak 75 kr. kapható Aptsch Robert-nél Liposében és minden könyv-és ze-nemű-kereskedés által.

Kolozsvártt Stein J. Pesten Mach és Stein könyvkereskedésében kapható:

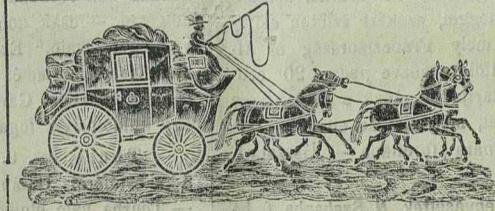
A metre-rendszer. Iskolai és magán használatra. Közreadja BENZÉDI GERGELY tanár. Ára 20 kr. LEVELEK, 1849—1862. Száműzetésében írta SZEMERE BERTALAN. Ára 2 frt.

A szolgabírák és esküdtek kézi-könyve, utmutató minden a szolgabírák és esküdtek által eszközözendő törvénykezési s közigazgatási eljárásokban, iromány-példákkal a legújabb törvények, s az új polgári perrendtartás alapján, átdolgozta KASSAY ADOLF. Ára 2 frt 40 kr.

1870. XLII. törvényezikk A KÖZTÖRVÉNYHATÓSÁGOK rendezéséről. Hivatalos kiadás. Ára 30 kr. Községi kalauz,

vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi bírák, előljárók és jegyzők használatára, felvilágosító és útba igazító jegyzetekkel s gya-korlati iromány-példákkal ellátva. Irta TÓTH LAJOS, a legújabb törvények és rendeletek nyomán. Ára 4 frt.

A mezőipar nemzetgazdaságtani elmélete. Roscher Vilmos után, fordította KISS JÁNOS. Ára 2 frt.

BIASINI első gyorsutazási kocsiai

mától elkezdve Kolozsvárról Szamosujvár, Dézs, Beszter-czére indulnak minden nap szombat kivételével reggeli 6 órakor, a Biasini Szállodából, érkeznek Szamosujvárra 10 órakor, Dézsre 12 órakor. Beszterczéről indulnak minden nap vasárnap kivételével reggeli 6 órakor. Dézsre érkeznek 10 órakor, Szamosujvárra 2 órakor délután. Személy szállítási árak az eddigi mérsékelték maradnak. Csak ezentúl nem 30 hanem

40 font szabad máha lesz Kolozsvár és Dézs között. Tulsuly fontonként 3 kr. Fölvételi irodák: Kolozsvártt Biasini Szállodában, Szamosujvártt a nagy Szállo-dában és Déák Sándor úr kereskedésében, Dézsen a Veres-fogadó és Krémer Sámuel úr kereskedésében, Beszterczén a Nagy Szálloda és Tergovits Ede úr kereskedésében. Kelt Kolozsvártt, október 10-kén, 1870. Biasini első gyorsutazási intézete igazgatósága

POY J. porcellán-gyári raktára

Bécsben, Naglergasse 9 sz. ajánl kilüasztásokra és ajándékokra: virág-cserepeket, öblönyöket, iró- és tűzcsereket, lá-togatójegyet, kenyér- és gyümölcsoszarakat, finom porcellán-virág-bokrétákat és diszmitárgya-kat, az egyszerűektől a legfinomabb neműkig.

A leggyorsabb és legjovédelmesebb selyemtermelés fel van találva.

Alólírtak van szerencsés tudatni, hogy a tölgyfa Antherea-yamamai nevezett selyemfajon tenyésztése tökélete-sen sikerült, a minek következtében még néhány ezer tojás eladhatása lehetségessé vált.

A nemzoreszek gyökeres gyógyítása és erősítése a dr. Gross férifisági kivonata

E gyógyszer helyes használása által, bár-mely koru szenvedőknek nemzoreszek gyengesé-gé ellen, származtak légyen azok önfertőzés, ki-csapongás és ragályból, biztos gyökeres gyógyí-tás nyújtatik.

Haszonbérlet.

Mlts. Petrichevich Horváth Gábor urnak Kolozsvárttól két órányira Pata hely-ségében lévő Szilvási és gr. Bethlen-féle tagosított birtoka, mely lakházakkal és gazdasági épületekkel ellátott belsőből, 540 hold és 1012 öl szántóból, 126 hold 1452 öl kaszálóból áll, az ide tartozó boosi és gyögyfalvi részekkel és minden javadalmakkal együtt a jövő 1871 évi április 24-től kezdve haszonbérbe adó.